

EN **SIKKER** VEJ FREM

Sådan skaffer vi mere arbejdskraft uden at eksperimentere med uddannelserne

Ambitionen om at sikre mere kvalificeret arbejdskraft og bedre uddannelser gennem reformer er fornuftig. Men vi anviser en mere sikker vej frem end at forkorte universitetsuddannelserne for halvdelen af de studerende. Vi ønsker en reform, som øger beskæftigelsen uden at sætte uddannelseskvaliteten over styr.

Vi skal ikke gamble med fremtiden

Regeringens udspil "*Forberedt på fremtiden*" kaster halvdelen af de universitetsstuderende ud i et stort eksperiment, som risikerer at gøre mere skade end gavn.

Erhvervslivet er bekymret for, at en omfattende forkortelse af uddannelserne kan medføre mindre kvalificerede kandidater. Det Økonomiske Råd har advaret om, at det kan gøre samfundet op til 14 mia. kr. fattigere. Og universiteterne har advaret om et uoverskueligt dyrt og bureaukratisk projekt, når der skal udvikles et stort antal nye 1-årige uddannelser fra bunden. Hvis vi ikke tænker os om, kan vi ende med at opdele tusindvis af unge på A- og B-uddannelser - med alle de konsekvenser, det har for den enkelte og for samfundet.

Vi forbereder ikke Danmark på fremtiden ved at gamble med halvdelen af de studerendes uddannelser. Det sidste, vi har brug for, er et storstilet skrivebordsprojekt, som kører i grøften i mødet med virkeligheden.

Derfor foreslår vi, at regeringens forslag om at forkorte universitetsuddannelserne indføres som en begrænset forsøgsordning. Det giver mulighed for at prøve ordningen af og se, om det giver mening, før det bredes ud til andre uddannelser.

En klogere reform

Samtidig anviser vi en mere sikker vej til at øge arbejdsudbuddet med ca. 5.700 personer og skaffe midler til højere kvalitet i uddannelsessystemet.

Vi foreslår, at SU'en omtrent følger prisudviklingen som under tidligere socialdemokratiske og borgerlige regeringer. Det betyder, at SU'en stiger med tiden, fordi priserne også stiger, men lidt mindre, end regeringen lægger op til.

Derudover foreslår vi, at der skal være op til 10 pct. færre på universiteterne. Siden 1990'erne er optaget på universiteterne steget markant. Dengang fik hver tiende en lang videregående uddannelse, mens det i dag er ca. hver fjerde. Samtidig er der nogle uddannelser, som fører til arbejdsløshed. Derfor skal optaget reduceres på en række studier med for høj ledighed - under hensyn til lokale forhold og i samarbejde med sektoren. Ingen er tjent med at blive uddannet til ledighed, når der mangel på arbejdskraft på mange områder i samfundet.

Endelig vil vi øge antallet af internationale studerende på områder, hvor vi mangler arbejdskraft, og gøre erhvervskandidaten mere fleksibel, så flere unge kommer tættere på arbejdsmarkedet under studiet.

Samlet set giver disse forslag den samme økonomiske bundlinje som regeringens uddannelsesudspil - uden at gamble med universitetsuddannelserne og dansk økonomi. Det er afgørende med inddragelse og opbakning fra universitetssektoren for, at reformen i sidste ende bliver en succes. Det, mener vi, er en sikker vej frem.

Tabel 1	Provenu (mia. kroner)	Arbejdsudbud
Regeringens forslag: Forberedt på fremtiden	2,2	5.600
K-forslag: En sikker vej frem	2,3	5.700

— Jeg frygter, at regeringens universitetsreform bliver den nye folkeskolereform. Vi kan ende med at skulle bruge de næste 15 år på at rydde op i den.

Mette Abildgaard - politisk ordfører

En sikker vej frem – Det Konservative Folkeparti foreslår

1. Forkortelsen af universitetsuddannelserne indføres som en begrænset forsøgsordning svarende til 5 pct. af kandidatpladserne. Det skal ikke rulles ud over halvdelen af de studerende fra dag 1.
2. De 1-årige kandidatuddannelser må ikke føre til A og B-hold. I forsøgsordningen bør man tilstræbe at omlægge en hel bachelor og kandidatuddannelse til en 4-årig uddannelse, hvor det giver mening.
3. SU'en skal frem til 2030 omtrent stige tilsvarende de generelle prisstigninger i samfundet og stige lidt mindre, end regeringen lægger op til. Dermed kommer stigningen i SU til at følge den samme udvikling, som Thorning-regeringen indførte i 2014, og som har været gældende under skiftende regeringer.
4. Der skal være op til 10 pct. færre på universiteterne, så man ikke uddannes til ledighed. Forslaget indføres i samarbejde med sektoren.
5. Der skal oprettes 2.500 flere engelsksprogede uddannelsespladser på områder med stor mangel på arbejdskraft, hvor internationale studerende kommer i job og bidrager. Det kan f.eks. være inden for IT og det tekniske område.
6. Der skal vedtages en samlet reform, som styrker kvaliteten i uddannelsessystemet.
7. Erhvervs kandidaten skal gøres mere fleksibel og attraktiv, så flere studerende får koblet teori med praktiske erfaringer fra arbejdsmarkedet.

Kortere kandidatuddannelser som forsøgsordning

Regeringen ønsker, at op til halvdelen af de studerende skal gå på kortere universitetsuddannelser. Det vil kræve, at man opretter et stort antal helt nye 1-årige kandidatuddannelser, hvor det er usikkert, om kvaliteten af uddannelsen vil være lige så god. Eller om øvelsen overhovedet står mål med, hvor dyrt det bliver. Alene for Københavns Universitet kan det koste mellem 250-500 mio. kr. at udvikle og drive de nye uddannelser. Læg dertil de øgede udgifter til, at flere skal efter- og videreuddannes senere i livet for at opnå en 2-årig kandidatuddannelse.

I stedet for et stort og dyrt eksperiment foreslår vi at gennemføre en afgrænset forsøgsordning, hvor udvalgte kandidatuddannelser forkortes. Hvis forsøget er en succes, kan ordningen udvides over tid. De uddannelser, der oplagt kan indgå i forsøget, kan være generalistuddannelser, som, sektoren mener, er meningsfulde at udbyde som 1-årige, og som arbejdsgiverne efterspørger.

1-årige kandidatuddannelser må ikke skabe A og B-hold

Når de konkrete uddannelser udpeges i en forsøgsordning, bør man tilstræbe at omlægge en hel uddannelse til en 4-årig uddannelse frem for at fortsætte med både en 1-årig og 2-årig overbygning til en bacheloruddannelse. Vi vil undgå, at der bliver skabt A og B-uddannelser.

Genindfør afdæmpet regulering af SU'en

Fra 2014-2021 fulgte SU'en en afdæmpet stigning, der omtrent svarede til prisudviklingen i stedet for lønudviklingen. Fra 2022 begyndte SU'en at stige mere, end den gjorde fra 2014 til 2021. Ved igen at lade SU'en følge en afdæmpet regulering frem til 2030 øges arbejdsudbuddet med 1.700 personer, og der frigives 900 mio kr. i provenu.

Udgifterne til SU udgør i 2023 16,5 mia. kr. Til sammenligning bruger vi 15,5 mia. kr. på tilskud til vores uddannelser. Vi mener, at det er den rigtige prioritering at frigøre midler fra studiestøtte, som kan bruges på at investere i uddannelsernes kvalitet.

Færre skal uddannes til ledighed

I stedet for at udvide arbejdsudbuddet ved at forkorte universitetsuddannelserne foreslår vi en dimensionering af universiteterne på op til 10 pct. Det betyder, at lidt færre samlet set skal optages på universiteterne.

Det gennemføres med fokus på de uddannelser, som fører til høj ledighed og dårlige arbejdsmarkedsudsigter. Det er især på humaniora, at ledigheden er høj. 115 uddannelsesudbud på humaniora har ifølge Dansk Erhverv en markant overledighed, mens det på naturvidenskab er 42 og på samfundsvidenskab er 36. I et bredere perspektiv er det godt hver tiende studerende på en lang videregående uddannelse, som ender med en løn på niveau med det, personer på en kort videregående uddannelse tjener.

Udmøntningen af modellen sker i samarbejde med sektoren og arbejdsgiverne, så der kan tages hensyn til særlige uddannelser og den geografiske balance. Universiteterne bør også undersøge, om det er muligt at lægge uddannelser sammen, hvis det kan styrke kvaliteten af dem. F.eks. kan man i dag studere filosofi på fem universiteter i Danmark, selvom ledigheden er høj, og fagmiljøerne er relativt små.

Forslaget vil øge arbejdsudbuddet med ca. 3.400 personer og frigøre ca. 1,1 mia. kr., som kan prioriteres til øget kvalitet i uddannelsessystemet.

Når færre skal gå på universitetsuddannelser med høj ledighed, vil det øge sandsynligheden for, at flere vil læse en professionsbachelor. Der er brug for flere til at tage vare på andre i sundhedssystemet og flere med tekniske kompetencer, så erhvervslivet kan komme i mål med den grønne omstilling.

Flere engelsksprogede uddannelsespladser

Dansk erhvervsliv har brug for langt mere højt specialiseret arbejdskraft på en række områder som f.eks. IT- og ingeniørområdet. På ingeniørområdet ved vi, at internationale studerende hurtigt kommer i arbejde og i gennemsnit bidrager med 1,3 mio. kr. til statskassen efter 13 år. Derfor skal der oprettes flere engelsksprogede uddannelsespladser inden for områder, hvor der mangler arbejdskraft. Vi vil oprette 2.500 flere engelsksprogede pladser i 2029.

Flere i beskæftigelse og styrket uddannelseskvalitet

Flere i beskæftigelse og styrket uddannelseskvalitet
Forslaget om at dimensionere universiteterne og dæmpe stigningen i udgifterne til SU-systemet frigiver ca. 2,3 mia. kr. årligt og øger beskæftigelsen med ca. 5.700 personer. Midlerne kan prioriteres til at styrke kvaliteten af uddannelserne i en samlet reform, så flere studerende bliver så dygtige, de kan, og klarer sig godt på arbejdsmarkedet.

På universiteterne modtager hver tredje studerende på kandidatuddannelsen mindre end 10 timers ugentlig undervisning, og hver tredje studerende savner mere feedback fra deres undervisere. Vi deler derfor regeringens ønske om, at en del af provenuet bruges på at sikre flere timer på mindre hold til de studerende.

Vi mener også, at der er behov for styrke andre dele af uddannelsessystemet. Det gælder særligt erhvervsskolerne, hvor vi ved, at vi kommer til at mangle faglærte inden for en lang række områder.

En mere fleksibel erhvervskandidat

En erhvervskandidat er en universitetsuddannelse, som tages over længere tid, samtidig med at den studerende arbejder 25 timer om ugen i en virksomhed. Det er til gavn for den studerende, som kan få en tættere kobling mellem teori og praksis. Det er også til gavn for samfundet, fordi virksomhederne får mere arbejdskraft til rådighed.

Vi ønsker en bedre og mere fleksibel erhvervskandidatordning, hvor timerne f.eks. i højere grad tilrettelægges på en måde, som hænger bedre sammen med at have et arbejde ved siden af studierne. Derfor deler vi regeringens målsætning om, at 5.000 tager en erhvervskandidat.

Tabel 2: En sikker vej frem

Kortere kandidatuddannelser i en forsøgsordning (5 pct.).
Afdæmpet regulering af SU 2024-2030
Sektordimensionering med fokus på ledighed (10 pct.)
I alt

Anm: Summen afviger pga. afrunding

Provenu i mio.	Arbejdsudbud
200	600
1000	1.800
1.100	3400
2300	5700

Bliv en del af holdet, eller følg os på de sociale medier!

Meld dig ind

Danmark har brug for en stærk opposition og en tydelig borgerlig stemme
— og vi har brug for dig.

Du kan eksempelvis melde dig ind, hvis du vil støtte vores politik, Søren Pape Poulsen, fordi du ønsker at deltage aktivt i debatten eller vil have direkte indflydelse på, hvem vi stiller op. Alle medlemmer modtager både medlemsbladet Politisk Horisont, nyhedsbreve fra formanden og invitationer til politiske og sociale arrangementer i hele landet.

Bliv medlem på konservative.dk/bliv-medlem eller sms Kons til 1910.

Følg os på

Det Konservative
Folkeparti